LHT Posti Oy

Posti Green

Tue Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaa

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH
Rahankeräyslupa: RA/2018/719, lupa on voimassa 01.01.2019-31.12.2021 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511

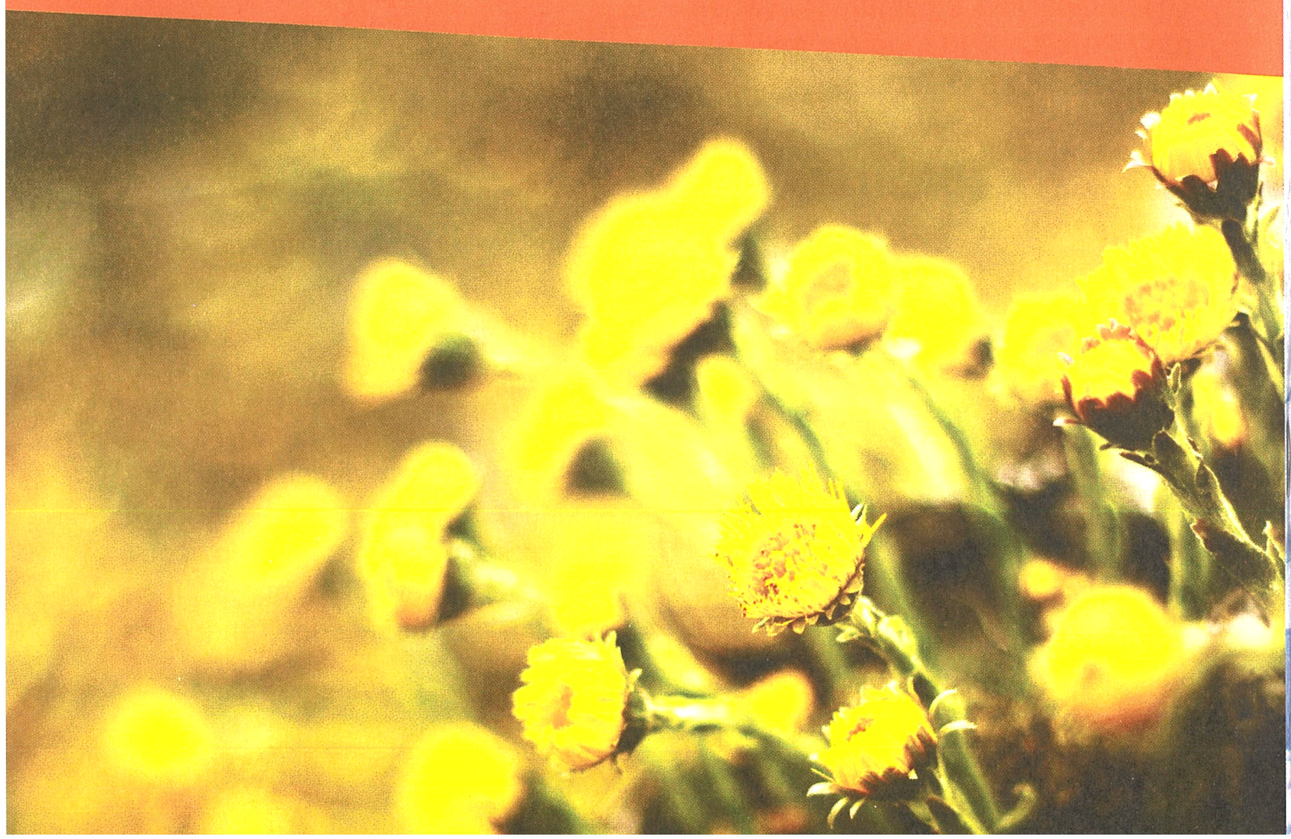

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

4/2020

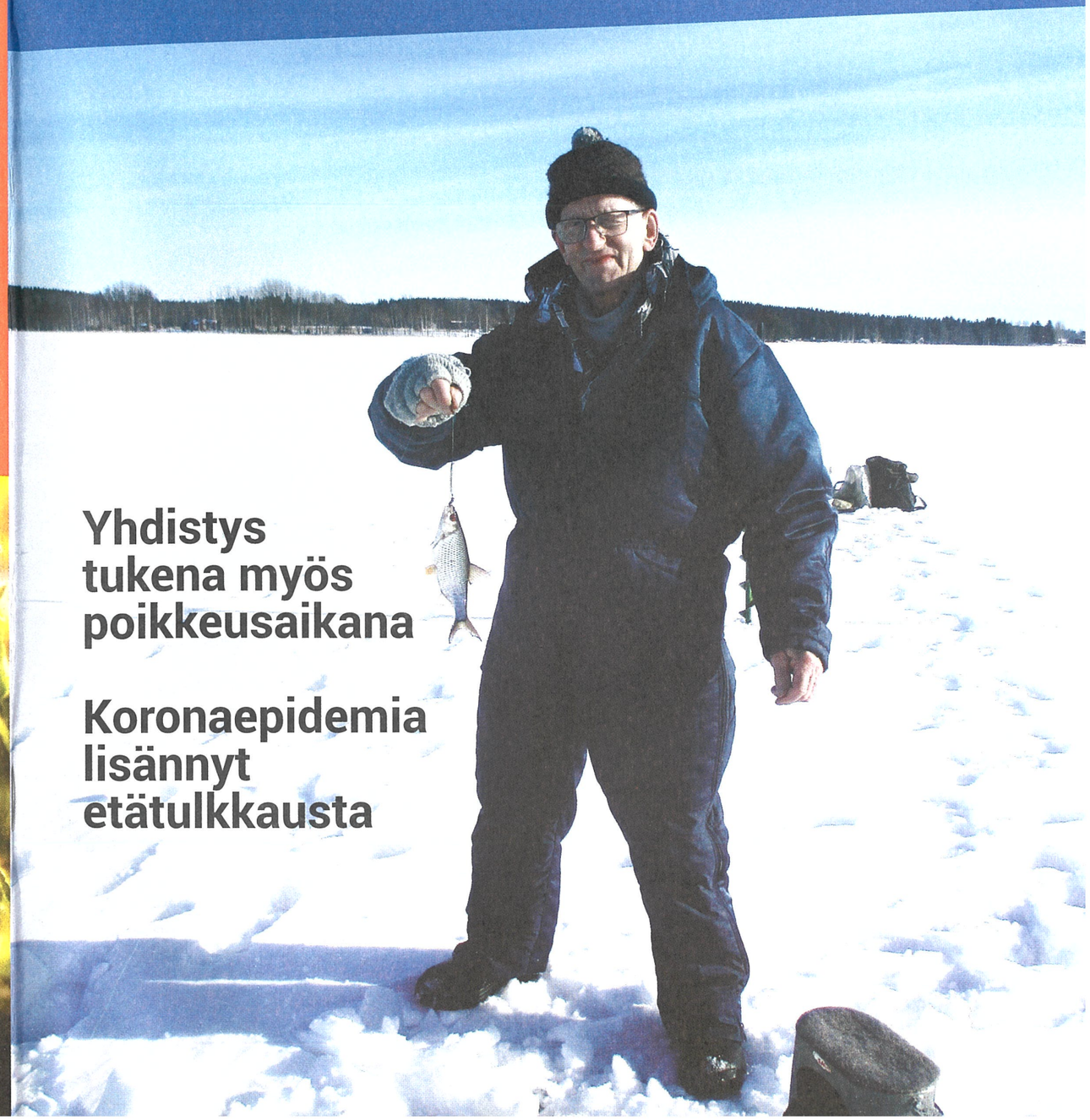

Yhdistys tukena myös poikkeusaikana

Koronaepidemia lisännyt etätulkkausta

Sisältö

Pääkirjoitus 3
Poikkeukselliset ajat näkyvät Kelan tulkkauspalvelussa 4
Etätulkkauksesta uutta virtaa työntekoon 6
Suomen Kuurosokeat ry palvelee myös koronaepidemian aikana 8
Turvallinen toiminta ja opastus ulkona asioidessa 10
Vammaisjärjestöt huolissaan vammaisten oikeuksien toteutumisesta 12
Yhdistyksen kevätkokous siirtyy 13
Kalakavereiden kisamatka Lappajärvelle 14
Tietovisa 16
Apulaisoikeusasiamies: avustajakoirat lääkinnällisiä apuvälineitä 17
Ilmoitukset 18

Etukansi: Kalakavereiden pilkkikisat käytiin Lappajärvellä. Tunnelmia ja tulokset sivulla 14. Kuva: Irja Rajalan kotialbumi.

Takakansi: Leskenlehtiä. Kuva: Pixabay.

Tuntosarvi
46. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Heidi Häyrynen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 9 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika
ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka
Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Etäällä mutta yhteyksissä

Koronaepidemia on aiheuttanut poikkeustilanteen koko Suomessa. Suomen hallitus totesi yhdessä tasavallan presidentin kanssa, että maassa vallitsee koronaviruksen vuoksi poikkeusolot. Tällaisia poikkeusoloja ei ole ollut Suomessa sotien jälkeen. Hallitus linjasi koronaviruksen torjumiseen toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on suojata väestöä ja turvata yhteiskunnan toiminta.

Myös Suomen Kuurosokeat ry on tehnyt muutoksia omaan toimintaansa viranomaisten ohjeiden mukaisesti. Yhdistykselle on tärkeää suojata asiakkaidensa ja henkilöstönsä terveyttä. Kaikki tarvittava tehdään, jotta koronatartuntoja voidaan ehkäistä. Yhdistykseen on perustettu koronan varautumisryhmä, joka laatii ja antaa ajankohtaiset toimintaohjeet yhdistyksessä.

Toimintapäivät, kerhot, leirit, kuntoutus ja sopeutumisvalmennus sekä muut kokoontumiset ovat peruttu tässä vaiheessa kesäkuun loppuun asti tartuntojen ehkäisemiseksi. Yhdistys kuitenkin palvelee asiakkaitaan muilla tavoin koronaepidemian aikana. Asumisen palvelut Tampereella toimivat erityisjärjestelyin, vaikka kaikki ulkopuoliset vierailut ovat kiellettyjä viranomaisten ohjeiden mukaisesti. Etäyhteyksin palvelemme asiakkaitamme niin hyvin kuin mahdollista. Tässä tilanteessa on myös mahdollista kehittää uusia palvelumuotoja, kun perinteiset tapaamiset ovat kiellettyjä.

Noudatamme viranomaisten ohjeita myös siinä, että ne työntekijät, joille se on mahdollista, ovat siirtyneet etätyöhön. Monilla työntekijöillä on kannettava tietokone, jolla on mahdollista tehdä työtä myös kotona. Etätyö kirjataan aina työajanseurantajärjestelmään. Kokoukset ja tapaamiset on mahdollista hoitaa etäyhteyksin. Myös yhdistyksen hallituksen kokous pidettiin 16.3. etäyhteydellä. Hallituksen jäsenet olivat kotonaan tulkkien kanssa ja työntekijät keskustoimistossa. Onneksi tietotekniikka helpottaa muiden ihmisten välttämistä eikä etäkokouksessa tarvitse pelätä, vaikka joku osallistujista aivastaisikin.

Suomen presidentti ja hallitus ovat pyytäneet kaikkia toimimaan vastuullisesti ja pysymään etäällä muista ihmisistä tartuntavaaran takia.

Pysytään siis etäällä mutta yhteyksissä!

Janika Lanne, talous- ja hallintopäällikkö ■

Taktiilitulkkausta tehdään kädestä käteen. Tilanteessa huomioidaan viranomaisten antamat ohjeet. Kuvituskuva.

Poikkeukselliset ajat näkyvät Kelan tulkkauspalvelussa

Teksti: Jaakko Evonen
Kuva: Heidi Häyrynen

Suomeen maaliskuussa levinnyt koronapandemia on tuonut erilaisia muutoksia arkeen. Tilanne näkyy myös Kelan vammaisten tulkkauspalvelussa. Nyt etätulkkaus on lisääntynyt.

- Aluksi etätulkkaus oli mahdollista opiskelutulkkauksessa ja välttämättömissä tulkkaustilanteissa. Myöhemmin etätulkkauksen mahdollisuus on laajennettu kaikkiin tilanteisiin. Poikkeustilanteen aikana Kelan oman etäpalvelun kysyntä on kasvanut. Tulemme reagoimaan tähän vielä huhtikuun aikana laajentamalla palveluaikojamme, kertoo Kelan Vammaisten tulkkauspalvelukeskuksen päällikkö **Sari Paloposki**.

Paloposken mukaan tulkkien saatavuudessa ei ole ollut ongelmia. Etätulkkausta on pystytty tekemään kentällä. Tosin ongelmiakin on tullut vastaan, sillä etätulkkausta ei voida toteuttaa kaikissa tilaisuuksissa. Tilaisuuksia on vallitsevan tilanteen vuoksi jouduttu myös perumaan. Lisäksi etätulkkaus ei saavuta kaikkia asiakasryhmiä.

- Tilannetta on pohdittu esimerkiksi juuri kuurosokeiden henkilöiden näkökulmasta, jotka käyttävät kommunikaatiomenetelmänä taktiilitulkkausta. Taktiilitulkkausta käyttävä henkilö pystyy harvoin hyödyntämään etätulkkausta. Näissä tilanteissa tulkkaus pyritään järjestämään huomioiden viranomaisten antamat ohjeet. Tulkeilla on kuitenkin myös oikeus luopua tällä hetkellä tulkkauksista, jotka vaativat lähikontaktia, toteaa Paloposki.

Kela tiedottaa ajankohtaisista tulkkauspalvelua koskevista asioista verkkosivuillaan, asiakastiedotteissaan ja uutiskirjeissä.

Muutoksia tulkkauksen järjestelyihin

Myös tulkit ovat kokeneet osansa koronaepidemiasta. Työkeikkoja on viime aikoina peruuntunut.

- Asioimistulkkauksien puolella on ollut rajua tilausmäärien laskua. Etätulkkaukset lähtivät pyörimään jouhevasti opiskelu- ja työelämätulkkauksissa pandemian alettua, kertovat toimitusjohtaja **Henna-Maija Pihlajaniemi** ja työsuojeluvaltuutettu **Anne Turunen** Tulkkaus Periferia Oy:sta. Etätulkkaus onkin edellyttänyt erilaisten sovellusten käyttöönottoa.

Erityisen tärkeätä on huomioida turvallisuus taktiilitulkkauksessa.

- Me olemme suositelleet kumikäsineiden sekä suusuojuksien käyttöä niihin tulkkauksiin, jotka on nyt välttämätöntä hoitaa. Suusuoja suojaa tulkkia ja asiakasta pisaratartunnoilta. Huolellinen käsihygienia on asia, jota ei voi olla toistamatta liikaa, toteavat Pihlajaniemi ja Turunen.

Tulkkauspalvelu laajenee

Etätulkkaus

Kelan Vammaisten tulkkauspalvelukeskuksen etätulkkaus on avoinna kello 8-16. Lisäksi asiakkaat voivat käyttää Kelan sopimuskumppaneiden etätulkkausta, mikäli sitä on saatavilla. Kela suosittelee käyttämään etätulkkausta.

Muut kielet

Tulkkauspalvelua voi käyttää nyt myös muillakin kielillä kuin suomeksi, ruotsiksi, suomalaisella viittomakielellä tai suomenruotsalaisella viittomakielellä. Uusia kielimahdollisuuksia ovat mm. kirjoitustulkattu englanti ja venäläinen viittomakieli. Tämä edellyttää kielitaitoisia tulkkeja tilauksiin.

Lähde: Kela ■

Etätulkkauksesta uutta virtaa työntekoon

Teksti: Jaakko Evonen
Kuva: Veera Laukkarisen koti-albumi

Etätulkkaus on koronaepidemian vuoksi yleistynyt Kelan tulkkauspalvelussa. Tätä tulkkausta käyttää myös **Veera Laukkarinen**, joka on hiljattain aloittanut työharjoittelun.

Työtehtäviin kuuluu esimerkiksi sisällöntuotantoa sosiaaliseen mediaan. Hän kommunikoi muiden työntekijöiden kanssa videokeskusteluissa tulkin välityksellä. Tätä ennen Laukkarisella ei ollut mitään kokemusta etätulkkauksesta.

- Kysyin itseltäni, että tarvitsenko tulkkeja, kun teen hommia kotoa käsin. Ensin ajattelin, että pärjään ilman. Myöhemmin työpaikkaohjaajat huomauttivat, että tulkkeja tarvitaan, Laukkarinen kertoo.

Haastava alku

Etätulkkaukseen siirtyminen ei sujunut alussa ihan kivuttomasti. Etenkin Kelan ohjeet olisivat olleet tarpeen.

- Olisin kaivannut Kelalta suoraan tietoa, miten tulkkaukset tulisi hoitaa. Tässä asiassa Kela oli turhan hidas. Jouduin itse ottamaan asioista selvää.

Tilannetta osin helpotti se, että Veera oli tehnyt tulkkitilaukset jo etukäteen. Nyt vain oli sovittava tilausten hoitaminen etänä. Hän kiittelee, että työelämätulkkaukseen on löytynyt tulkkeja.

Laukkarisen mukaan aluksi oli teknisiä ongelmia, mutta niistä päästiin onneksi yli. Hän mainitsee seuraavan esimerkin.

- Tulkin tai minun videoiden kuvanlaadut eivät olleet huippua, ja välillä äänet katkesivat. Nyt puolentoista viikon jälkeen ongelmat ovat vähentyneet. Olemme löytäneet oikeanlaiset kamerat ja mikrofonit, joilla homma toimii.

Monia välineitä

Veeralla on useampi tietotekninen väline, joiden avulla hän seuraa tulkkausta. Ohjelmistona on Googlen kehittämä Google Meet -sovellus.

- Minulla on kolme eri laitetta käytettävissä: PC (Windows), Macbook Pro -läppäri ja älypuhelin. Olen tehnyt sellaisen ratkaisun, että puhelin toimii web-kamerana, ja PC:llä seuraan Google Meetissä ryhmäkeskustelua. Meidän ryhmäkeskustelussa on yleensä noin 10–20 henkilöä paikalla samaan aikaan.

Google Meet -ohjelmassa on eräs toiminto, joka helpottaa tulkkauksen seuraamista.

- Google Meetissä pystyy niin sanotusti "pinnaamaan" eli asettamaan tulkin videoruudun näkyviin pysyväksi. Siitä seuraan tulkin viittomista. Ruutu ei siis vaihdu puhujan mukaan. Tulkki kertoo erikseen, jos tulkkivuoro tulee niin osaan pinnata toisen tulkin edellisen tilalle.

Positiivinen kokemus

Laukkarinen on kokonaisuudessaan tyytyväinen etätulkkaukseen. Hän toivookin sen yleistyvän.

- Ihan varmasti on hyötyä muuallakin. Ehdottomasti! Itsekin yllätyin positiivisesti tästä kokemuksesta. ■

Veera Laukkarinen on tyytyväinen etätulkkaukseen.

Suomen Kuurosokeat ry palvelee myös koronaepidemian aikana

Suomen hallitus on julistanut poikkeustilan koronaepidemian vuoksi. Poikkeustila on tämän hetkisen tiedon mukaan voimassa 13.5. asti. Poikkeustoimilla pyritään hidastamaan koronavirustartuntojen leviämistä ja suojelemaan riskiryhmiin kuuluvia.

Liikkumis- ja kokoontumisrajoitukset vaikuttavat myös Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaan. Yhdistyksen toimintaa on peruttu tämän johdosta kesäkuun loppuun asti.

Peruuntuneet toiminnot: Tampereen ja Helsingin Toimintapäivät, kerhot, leirit, ICT-koulutukset, ja sopeutumisvalmennus sekä muut kokoontumiset. Kommunikaatiopalveluiden koulutukset ovat siirretty etäkoulutuksiksi tai peruttu. Kuntoutus on peruttu Kelan ohjeiden mukaan toukokuun loppuun asti, kunnes Kela toisin ohjeistaa.

Yhdistykseen voi ottaa edelleen yhteyttä myös poikkeustilan aikana. Turvatakseen asiakkaiden ja henkilöstön terveyden ensisijaisesti palvellaan kuitenkin puhelimitse, sähköpostitse ja etäyhteyksin (esimerkiksi WhatsApp ja Skype).

Asumisen palvelut Tampereella toimii erityisjärjestelyin ja tiedottaa palveluiden piirissä olevia vähintään kaksi kertaa viikossa erillisillä tiedotteilla. Asiakasturvallisuuden takia vierailuja asumispalveluihin on rajoitettu. Viranomaiset ohjeistavat tarkasti, kuinka asumispalveluisyksiköissä toimitaan.

Asiakkaiden on koronaepidemian aikana tärkeää seurata oman kotikunnan ohjeistuksia ja määräyksiä.

Suomen Kuurosokeat ry:ssä on käyty yt-neuvottelut muuttuneen tilanteen johdosta. Kuntoutusjaksot ja sopeutumisvalmennuskurssit sekä voimavaroja vahvistava toiminta on määräajaksi peruttu koronaepidemian takia. Työntekijät lomautetaan siltä osin kuin työ on loppunut kokonaan.

ICT-palvelut

Voit ottaa yhteyttä helpdesk-palvelun kautta: 044 747 4440 tai helpdesk@kuurosokeat.fi.

Puhelinpalvelu on maanantaista torstaihin kello 9-15.

Marko Vainiomaa, ICT-päällikkö
marko.vainiomaa@kuurosokeat.fi
0400 139 713

Anne Metsäpuro, ICT-kouluttaja
Maarit Patrikainen, ICT-kouluttaja
Seppo Tero, ICT-asiantuntija
Kimmo Rouvinen, ICT-asiantuntija

Aluepalvelut

Palveluasiantuntijat ovat normaalisti tavoitettavissa puhelimitse, sähköpostitse sekä WhatsAppilla ja Skypellä. He päivystävät etäyhteydellä koronaepidemian aikana maanantaisin kello 9-11 ja 13-15.

Taru Kaaja, aluepalvelupäällikkö
taru.kaaja@kuurosokeat.fi
040 183 1618

Helsingin aluetoimisto
Heli Lappalainen, palveluasiantuntija
heli.lappalainen@kuurosokeat.fi
040 553 9069

Kuopion aluetoimisto
Päivi Ojanperä, palveluasiantuntija
paivi.ojanpera@kuurosokeat.fi
040 481 8242

Oulun aluetoimisto
Anne Ylitalo, palveluasiantuntija
anne.ylitalo@kuurosokeat.fi
0400 581 658

Tampereen aluetoimisto
Marjatta Puromäki, palveluasiantuntija
marjatta.puromaki@kuurosokeat.fi
0400 807 996

Jyväskylän aluetoimisto
Harri Peltola, palveluasiantuntija
harri.peltola@kuurosokeat.fi
040 505 4683

Marianne Ojanen, palveluasiantuntija
marianne.ojanen@kuurosokeat.fi
040 750 2715

Kommunikaatiopalvelut

Riitta Lahtinen, kommunikaatiopäällikkö
riitta.lahtinen@kuurosokeat.fi, tavoitettavissa vain sähköpostilla

Sanna Nuutinen, kommunikaatiotyöntekijä
sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi
044 7380191

Muita yhteystietoja

Janika Lanne, talous- ja hallintopäällikkö
janika.lanne@kuurosokeat.fi
040 651 2511

Risto Hoikkanen, palvelujohtaja
risto.hoikkanen@kuurosokeat.fi
040 566 1371

Milla Lindh, järjestöohjaaja
milla.lindh@kuurosokeat.fi
040 774 9207 ■

Turvallinen toiminta ja opastus ulkona asioidessa

Teksti: Riitta Lahtinen
Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

On monia asioita, joita kannattaa huomioida koronavirusepidemian aikana opastuksessa, yhdessä ulkona liikkuessa ja kaupassa. Omalla toiminnallaan voi tehdä ulkona käymisen hieman turvallisemmaksi välttämällä sosiaalisia kontakteja ja pintojen koskettamista. Monet ovat käyttäneet näitä toimintatapoja arjessaan jo flunssaepidemioiden aikoina.

Valkoinen keppi käyttöön

Turvallisuutta voi lisätä omalla käyttäytymisellä eri tavoin. Valkoinen keppi kannattaa desinfioida viikoittain. Järjestä kepille paikka oven viereen. Älä taita keppiä tai pistä sitä laukkuun.

Keppi kannattaa ottaa käyttöön ulkona liikkuessa. Saat sen kautta enemmän tietoa kuin pelkästään näön kautta. Valkoisen kepin heiluriliike antaa myös enemmän omaa henkilökohtaista liikkumis- ja toimintatilaa. Heilurin kautta saa automaattisesti pidettyä suositellun sosiaalisen etäisyyden, eikä asiaa tarvitse erikseen miettiä.

Porraskäytävässä voi ottaa tuen kaiteesta tai seinästä käsivarrella. Muista käyttää pitkähihaista paitaa tai takkia.

Opas voi opastaa myös ei-fyysisesti, eli puheella kuulon apuvälineiden kautta. Hän voi antaa viittomakielisille selän takana opastushaptiiseja, eli sovittuja kosketusviestejä, kuten suuntia, pysähdyksen ilmaisemista ja odottamista, kun muita kulkijoita on lähellä.

Kaupassa käynti

Jos opas käväisee kaupassa, ja kuurosokea jää odottamaan oven viereen, kannattaa kääntyä seinään päin. Valkoinen keppi on hyvä pitää näkyvillä. Näin muut tietävät, että on näkövammainen. Selkään voi liittää viestin "odotan, opas kaupassa". Näin muut eivät tule lähelle tarjoamaan apuaan.

Hieno ele kanssaihmisiltä huomioida näkövammainen läheinen, mutta jos haluat varmistaa sosiaalisen etäisyyden pitämisen, kannattaa miettiä, miten tämän voi viestiä.

Ulkona ollessa käsineet tulee pitää kädessä. Käsiä kannattaa pestä riittävän usein.

Pyydä auttajaa, myyjää, pysymään kauempana sinusta, kuitenkin niin, että kuulet hänen puheensa.

Kaupassa voi käydä hiljaisempaan aikaan, jolloin siellä ei ole ruuhkaa. Ostoslistan voi kirjoittaa kotona valmiiksi ja antaa myyjälle. Myyjä kokoaa ostokset. Näin lähikontaktien määrä laskee.

Vaihtoehtoisesti voit koota ruokatavarat omaan kassiin, reppuun tai koriin. Näin ei tarvitse koskettaa ostoskoreja tai -kärryjä.

Kirjoittaja työskentelee Suomen Kuurosokeat ry:n kommunikaatiopäällikkönä. ■

Valkoinen keppi auttaa kuulonäkövammaista ulkona liikkuessa. Kuvituskuva.

Vammaisjärjestöt huolissaan vammaisten oikeuksien toteutumisesta poikkeusaikana

Vammaisfoorumi on ilmaissut yhdessä Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnan (VANE) kanssa sosiaali- ja terveysministeriölle huolensa vammaisten ihmisten oikeuksien toteutumisesta koronavirusepidemian aikana.

Vammaisfoorumi on kerännyt jäsenjärjestöiltään tietoa poikkeustilanteen vaikutuksista. Vastausten perusteella koronaepidemia on vaikuttanut monella tapaa vammaisten elämään, työssäkäyntiin ja opiskeluun. Vammaisfoorumi edustaa 30:tä valtakunnallista vammaisjärjestöä. Myös Suomen Kuurosokeat ry on sen jäsen.

Apuvälineet ja kuljetuspalvelut

Vammaisfoorumi toteaa, että kuntien vammaispalveluissa ja muissa vammaisten ihmisten kannalta keskeisissä palveluissa ja tukitoimissa on ongelmia. Niihin tarvitaan nopeita ratkaisuja ja uutta ohjeistusta.

Esimerkiksi apuvälineiden huolto, korjaus ja sovitus ovat osin pysähdyksissä, ja joissakin kunnissa apuvälinepalvelut on suljettu. Järjestöt kertoivat myös kuljetuspalveluiden haasteista. Monet vammaiset tarvitsevat kuljetuspalveluja välttämätöntä asiointia varten. Joissain kunnissa on kuitenkin suositeltu, että yli 70-vuotiaat vammaiset eivät käyttäisi koronaepidemian aikana kuljetuspalveluja. Lisäksi osa taksiyrittäjistä on vetäytynyt toiminnasta, sillä kyytien määrä on vähentynyt merkittävästi koronaviruksen vuoksi. Taksin saanti voi olla tästä syystä vaikeaa.

Henkilökohtainen apu

Vammaisjärjestöt raportoivat ongelmista henkilökohtaiseen apuun liittyen. Henkilökohtainen apu on monelle vammaiselle henkilölle tärkeä arjen perusta. Poikkeustilan aikana mm. avustajan sairastuessa tai altistuessa koronavirukselle sijaisten saanti on ollut vaikeaa. Osa vammaisista henkilöistä kuuluu myös riskiryhmään. Suojavarusteiden saanti tulee varmistaa ja tarvittaessa järjestää mahdollisuus koronatesteihin riskiryhmään kuuluville ja heidän avustajilleen.

Vammaisfoorumi pitää tärkeänä, että henkilökohtainen avun toimivuus turvataan. Samoin kotiin tuotavien palvelujen, kuten kotihoidon ja kotisairaanhoidon jatkuvuus tulee varmistaa. Lisäksi tukea ja apua tarvitaan mm. omaishoitajien, vammaisten lasten perheiden sekä ikäihmisten haastavaan tilanteeseen.

Viittomakielen tulkkaus

Vammaisfoorumi toteaa, että myös poikkeusaikana viestinnän on oltava saavutettavaa ja monikanavaista. Sähköisen viestinnän lisäksi tarvitaan mm. viittomakielistä ja selkokielistä materiaalia sekä pistekirjoitusta ja äänitteitä.

Viittomakielen tulkkauksen toimivuus on turvattava. Kaikille etäyhteyden käyttö ei ole aina mahdollista. Asiakkaiden ja tulkkien turvallisuudesta tulee huolehtia suojavarusteilla.

Vammaisfoorumi korostaa, että vammaisten henkilöiden palveluiden toimivuus ja oikeuksien toteutuminen on varmistettava myös koronaepidemian aikana. Vammaisfoorumi toivoo sosiaali- ja terveysministeriöltä lisää ohjeistusta kunnille, erikoissairaanhoidolle ja Kelalle siitä, millä tavoin poikkeustilanteessa tulee toimia.

Lähde: Vammaisfoorumi ■

Yhdistyksen kevätkokous siirtyy

Kevätkokous 16.5. siirtyy myöhempään ajankohtaan koronapandemian takia. Suomen Kuurosokeat ry:n hallitus päättää uudesta ajankohdasta, kun liikkumis- ja kokoontumisrajoitteet puretaan. Tästä tiedotetaan, kun uusi kokouspäivä on tiedossa. ■

Syyskokous pidettiin vuonna 2019 Oulussa.

Kuva: Marko Vainiomaa.

Kalakavereiden kisamatka Lappajärvelle

Teksti: Irja Rajala
Kuva: Irja Rajalan kotialbumi

Suomen Kuurosokeat ry:n kerho Kalakaverit teki kisamatkan Lappajärvelle maaliskuussa. Matka ei ollut pitkä eikä kivinen. Menomatkalla oli hyvä keli ja tunnelma bussissa oli hieno, niin kuin aina ennenkin. Tietokilpailun kysymykset olivat vähän vaikeita, mutta saatiinpa vähän lisää tietoa historiasta.

Perjantai-iltana hotellilla tanssitti Souvarit-yhtye. Suurin osa viihtyi meidän omassa kabinetissamme, koska siellä pystyi keskustelemaan toisten kanssa. Vertaistuki on meille tärkeää, kun tapaamme toisiamme.

Lauantain kisapäivä oli aurinkoinen ja jäätä oli paikoin jopa 40 senttimetriä. Kalaa tuli enemmän kuin viime vuonna Lapissa. Saimme hotellilta niin hyvät eväät, että useimmat viihtyivät jäällä koko kisan ajan.

Mitalien, palkintojen ja onnittelujen jälkeen osa rentoutui kylpylässä. Iltapala oli omassa kabinetissamme hotellilla, ja meillä oli omat musiikit ja juttumme. Muutamat meistä lähtivät vielä myöhäisiltana jyräämään elektronisen tanssimusiikin tahtiin, kun hotellille tuli kuuluisa saksalainen DJ Sash.

Sunnuntaiaamuna pidimme perinteisen vuosikokouksen ja nautimme kokouskakkukahvit. Kokous päätti, ettei tänä vuonna järjestetä onkikisoja. Herkullisen lounaan jälkeen lähdimme turvallisen kuskin kyydillä kotimatkalle.

Viihdymme niin hyvin tällä porukalla, että kokous päätti, että tulemme taas ensi vuonna Lappajärvelle. Otamme myös yhden lisäpäivän. Eli seuraavat Kalakavereiden pilkkikisat ovat torstaista sunnuntaihin 4.-7.3.2021.

Tulokset Kivitipussa 7.3.2020. Osa osallistujista ei halunnut nimeään julki.

Naiset

1. Irja Rajala 595g
2. Tuula Korsbäck 584g
3. Ulla Kungas 469g
4. Tuula Oinonen 361g
5. Anita Palo 343g

Tuula Oinonen sai suurimman kalan.

6. Maritta Oksanen 185g
7. Sinikka Hautalahti 99g

Eija Hernesniemi 0g

Hilja Niiranen 0g

Miehet

1. Vesa Pikkuhookana 284g
2. Oiva Hellman 131g
3. Kauko Ronkainen 36g
4. Hannu Honkiniemi 7g

Seppo Kamppinen 0g

Antero Hernesniemi 0g

Omaiset

1. Jan Korsbäck 1672g
2. Raimo Oinonen 498g
3. Jesse Hautalahti 426g
4. Timo Hautalahti 255g
5. Arto Rajala 130g

Oppaat Miehet

1. Matti Kungas 1474g
2. Jyrki Kuljettaja 1129g
3. Mauno Kungas 258g
4. 201g
5. 55g

Oppaat naiset:

1. Eveliina Potkonen 1126g
2. 340g
3. 239g
4. 232g
5. 100g
6. 45g
7. 41g
8. 26g

Pienin kala Tuula Korsbäck 2g

Suurin Kala Tuula Oinonen 260g

Kokonaispaino 11341g

Joukkuejako

1. Kungas perhe 3069g
2. Lahti 2263g
3. Helsinki 1202g
4. Hämeenlinna 856g
5. Alavus 780g
6. Tampere 284g
7. Lappajärvi 185g ■

Tietovisa

1. Kuinka pitkä matka on Helsingistä pohjoisnavalle?
2. Mikä on maailman pohjoisin pääkaupunki?
3. Mikä on maailman pohjoisin keskiaikainen linna?
4. Milloin ja missä elivät maailman viimeiset mammutit?
5. Milloin Islantiin tulivat ensimmäiset asukkaat?

Tietovisan on toimittanut Eetu Seppänen. Vastaukset ilmoitusten lopussa sivulla 19. ■

Apulaisoikeusasiamies: avustajakoirat lääkinnällisiä apuvälineitä

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies **Maija Sakslinin** ratkaisun mukaan avustajakoira kuuluu lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineasetuksen määritelmään. Siten lainsäädäntö ei estä sairaanhoitopiirejä luovuttamasta sekä avustaja- että opaskoiria.

Avustajakoirat ovat apuvälineitä, jotka on koulutettu vastaamaan fyysisesti vammaisen ja toimintaesteisen käyttäjän yksilöllisiä tarpeita. Avustajakoirien avulla voidaan mm. parantaa ja ylläpitää käyttäjän fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä edistää ja tukea itsenäistä suoriutumista päivittäisissä toiminnoissa.

Apulaisoikeusasiamies toteaa päätöksessään, että "avustajakoirien myöntäminen lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineinä edistäisi niiden tosiasiallista saatavuutta ja olisi osa vammaissopimuksen toimeenpanoa."

Invalidiliitto kertoo tiedotteessaan olevansa päätökseen tyytyväinen. Se asettaa avustajakoirien ja opaskoirien käyttäjät yhdenvertaiseen asemaan apuvälinepalveluissa. Ratkaisu on vastaus Invalidiliiton helmikuussa 2019 tekemään kanteluun. Siinä pyydettiin eduskunnan oikeusasiamiestä selvittämään, onko sosiaali- ja terveysministeriön valtakunnallisessa lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden ohjeistuksessa lainvastaisia kohtia. Apuvälineiden avulla varmistetaan eri tavoin toimintaesteisten henkilöiden arjessa pärjääminen.

Apuvälineiden luovutusrajoitukset merkitsevät sitä, etteivät ihmiset aina saa tarvitsemiaan yksilöllisiä lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineitä. Liikkuminen, osallistuminen ja työssäkäynti vaikeutuvat, jos apuväline ei ole sopiva. Myös toimintakyky voi heikentyä. Harkinnan tulee perustua yksilölliseen tarpeeseen.

"YK:n vammaissopimus painottaa sopijapuolten vastuuta apuvälineiden saatavuuden, eikä niiden rajoittamisen suhteen. Oikeusasiamiehen päätös linjaa sitä, että apuvälineen luovuttamisen kriteerinä on vammaisen henkilön yksilöllinen tarve", Invalidiliiton lakimies **Henrik Gustafsson** toteaa.

Valtakunnallinen apuvälineohjeistus täsmentyy ratkaisun myötä myös mm. sähköpyörätuolin ja sähkömopon sekä painepaitojen osalta.

Lähde: Invalidiliitto ry ■

Kuurosokeiden kerhot

Satakunnan kuurosokeiden kerho

Kulttuuriretki 11.5. Närpiöön on peruttu koronaviruksen vuoksi. Ilmoittelen lisää, kuinka päästään päiväjärjestykseen. Lisätietoa Sainilta: puh. 0400 532415 ja sp.saini.lepisto@gmail.com

Leirit

Kuurosokeiden keilaleiri

Leirin uusi ajankohta on 17.-20.8.2020. Paikkana on Kuortaneen Urheiluopisto, os. Opistotie 1, Kuortane. Tapahtuman järjestää Kuurosokeat Keilailijat (KSK). Vetäjät: Esko Jäntti ja Piritta Maja.

Hinta: 207 e + matkat. Sisältää majoituksen, ruokailut, keilailun ja valmennuksen. Maksut maksetaan Urheiluopistolle saapumisen yhteydessä. Sitovat ilmoittautumiset ma 3.8. mennessä: esko.jantti@pp2.inet.fi

Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kerhon vuosikokous pidetään maanantaina 17.8. klo 18:30 alkaen. Lisätiedot: esko.jantti@pp2.inet.fi tai 0400 646 436.

Vaelluskerho Jutaajien leiri

Maalis-huhtikuun aikana pidetyssä vuosikokouksessa päätettiin yhteistuumin siirtää syksylle 2020 kaavailtu ruskavaellusleiri vuodelle 2021. Syynä on vallitsevan koronaepidemian tuoma epävarmuus. Paikkana on edelleen Kuusamo, ja lisätietoja leiristä tulee ensi vuoden alussa. Kerhotoimikunnassa jatkaa ensi vuonnakin sama kokoonpano: Merja Vähämaa, Paula Valminen ja Sanna Paasonen.

Vaikka epidemia on päällä, muistakaa huolehtia terveydestänne ulkoilemalla luonnossa ja tehdä omia patikointiretkiä erilaisiin kohteisiin, kunnes lähdetään taas yhdessä ihastelemaan Pohjois-Suomen luontoa. Voikaa hyvin! Lämmöllä, Sanna Paasonen toimikunnan puolesta

Tapahtumat

Seuraavat tapahtumat on peruttu koronavirusepidemian vuoksi:

- Kuulon ja näön päivä Tampereella ma 4.5. klo 12-16.

- Kuurosokeiden shakin SM-kisat Tampereella 8.-10.5.

- Tasapainoa parisuhteeseen sopeutumisvalmennuskurssi 21.-24.5. Eräjärvellä.

- Kommunikaatiopiirin vierailu Tervetuloa kevät! esitykseen Tikkurilan teatterissa La 9.5. klo 15-17.

Euroopan Kuurosokeiden Liitto

Seuraavat toukokuun tapahtumat siirtyvät: 7. EDbU:n yleiskokous, 4. EDbU-konferenssi, 3. kuurosokeiden nuorten foorumi ja 1. kuurosokeiden ikääntyneiden foorumi. Uutta ajankohtaa ei ole vielä tiedossa.

Helsingin ja Tampereen Toimintapäivät

Toimintapäivien tapahtumat ovat peruutettu kesäkuun loppuun asti. Heinäkuun toimistot ovat kiinni.

Ohjaaja Anita Palo on tavoitettavissa seuraavan kerran maanantaina 3.8. ja ohjaaja Mari Saarikoski on tavoitettavissa seuraavan kerran maanantaina 13.7.

Sekalaista

Tukea kommunikaatioon sairaalatilanteissa

Nyt poikkeusolojen vallitessa teemme etätöitä, mutta jos kaipaisit apua sairaalakansion tekemiseen tai sen päivittämiseen, olen käytettävissä. Kansio pähkinänkuoressa: yksilöllinen sisältö, jossa kerrotaan omasta sairaudesta, kommunikaatiosta ja niistä toiveista, miten haluat muiden ottavan sinut huomioon. Sisältöön voi kuulua esimerkiksi: suuraakkoset tai jokin muu menetelmä, ohjeet apuvälineistä, tietoa tulkkauspalvelusta, toiveet kohtaamisesta, esittelysi ja tärkeimmät yhteystiedot.

Meiltä on saatavilla vielä muutamia kuulonäkövammaisrannekkeita (1 kpl / asiakas). Voit ottaa yhteyttä kommunikaatiotyöntekijä Sanna Nuutiseen, sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai viestillä 044 7380191.

Tietovisan vastaukset

1. noin 3300 kilometriä
2. Reykjavik
3. Olavinlinna Savonlinnassa
4. Siperian Wrangenlinsaarella 4000 vuotta sitten.
5. 800-luvulla

Toukokuun Tuntosarvi

Ilmoitukset lehteen viimeistään maanantaina 4.5. klo 12 mennessä: viestinta@kuurosokeat.fi ■